

SYKARIN KAIVOLLA

Kuva © taidegraafikko Kimmo Pälikkö

1. Kertomuksen taustatietoja

- a) Missä kertomus tapahtui
Sykar-nimisen kaupungin (entinen Sikem) kaivolla (Jaakobin kaivolla), Samariassa
- b) Ajallinen yhteys muihin kertomuksiin
Jeesuksen julkisen toiminnan alkuvaiheissa.
- c) Kertomuksessa esiintyvät henkilöt
Samarialainen nainen, jonka nimeä ei kerrota ja Jeesus sekä opetuslapsia ja lisäksi muita samarialaisia.

2. Itse kertomus Raamatusta rinnakkaispaikkoineen

Joh. 4: 1 - 45

Kun nyt Herra sai tietää fariseusten kuulleen, että Jeesus teki opetuslapsiksi ja kastoi useampia kuin Johannes - vaikka Jeesus ei itse kastanut, vaan hänen opetuslapsensa - jätti hän (Jeesus) Juudean ja meni taas Galileaan, mutta hänen oli kuljettava Samarian kautta. Niin Jeesus tuli Sykar nimiseen Samarian kaupunkiin, joka on lähellä sitä maa-aluetta, minkä Jaakob oli antanut pojalleen Joosefille. Siellä oli Jaakobin lähde. Kun nyt Jeesus oli matkasta väsynyt, istui hän lähteen reunalle. Oli noin kuudes hetki. Niin tuli eräs Samarian nainen ammentamaan vettä.

Jeesus: "Anna minulle juoda." Jeesuksen opetuslapset olivat lähteneet kaupunkiin ruokaa ostamaan.

Nainen: "Kuinka sinä, joka olet juutalainen, pyydät juotavaa minulta, samarialaiselta naiselta?" Sillä juutalaiset eivät seurustele samarialaisten kanssa.

Jeesus: "Jos sinä tietäisit Jumalan lahjan, ja kuka se on, joka sinulle sanoo: 'Anna minulle juoda', niin sinä pyytäisit häneltä, ja hän antaisi sinulle elävää vettä."

Nainen: "Herra, eipä sinulla ole ammennusastiaa, ja kaivo on syvä; mistä sinulla sitten on se elävä vesi? Et kai sinä ole suurempi kuin meidän isämme Jaakob, joka antoi meille tämän kaivon ja joi siitä, hän itse sekä hänen poikansa ja karjansa?"

Jeesus: "Jokainen, joka juo tätä vettä, janoaa jälleen, mutta joka juo sitä vettä, jota minä hänelle annan, se ei ikinä janoa; vaan se vesi, jonka minä hänelle annan, tulee hänessä sen veden lähteeksi, joka kumpuaa iankaikkiseen elämään."

Nainen: "Herra, anna minulle sitä vettä, ettei minun tulisi jano eikä minun tarvitsisi käydä täällä ammentamassa."

Jeesus: "Mene, kutsu miehesi ja tule tänne."

Nainen: "Ei minulla ole miestä."

Jeesus: "Oikein sinä sanoit: 'Ei minulla ole miestä', sillä viisi miestä sinulla on ollut, ja se, joka sinulla nyt on, ei ole sinun miehesi; siinä sanoit totuuden."

Nainen: "Herra, minä näen, että sinä olet profeetta. Meidän isämme ovat kumartaen rukoilleet tällä vuorella; ja te sanotte, että Jerusalemissa on se paikka, jossa tulee kumartaen rukoilla."

Jeesus: "Vaimo, usko minua! Tulee aika, jolloin ette rukoile Isää tällä vuorella ettekä Jerusalemissa. Te kumarratte sitä, mitä ette tunne; me kumarramme sitä, minkä me tunnemme. Sillä pelastus on juutalaisista. Mutta tulee aika ja on jo, jolloin totiset rukoilijat rukoilevat Isää hengessä ja totuudessa; sillä senkaltaisia rukoilijoita myös Isä tahtoo. Jumala on Henki; ja jotka häntä rukoilevat, niiden tulee rukoilla hengessä ja totuudessa."

Nainen: "Minä tiedän, että Messias on tuleva, hän, jota sanotaan Kristukseksi; kun hän tulee, ilmoittaa hän meille kaikki."

Jeesus: "Minä olen se, minä, joka puhun sinun kanssasi."

Samassa Jeesuksen opetuslapset tulivat; ja he ihmettelivät, että Jeesus puhui naisen kanssa. Kuitenkaan ei kukaan sanonut: "Mitä pyydät?" tai: "Mitä puhelet hänen kanssaan?"

Nainen lähtee heti kertomaan muillekin Jeesuksesta

Niin nainen jätti vesiastiansa ja meni kaupunkiin ja sanoi ihmisille: "Tulkaa katsomaan miestä, joka on sanonut minulle kaikki, mitä minä olen tehnyt. Eihän se vain liene Kristus?" Niin he lähtivät kaupungista ja menivät hänen luoksensa. Sillä välin opetuslapset pyysivät Jeesusta sanoen: "Rabbi, syö!" Mutta Jeesus sanoi heille: "Minulla on syötävänä ruokaa, josta te ette tiedä." Niin opetuslapset sanoivat keskenään: "Lieneekö joku tuonut hänelle syötävää?" Jeesus sanoi heille: "Minun ruokani on se, että minä teen lähettäjäni tahdon ja täytän hänen tekonsa. Ettekö sano: 'Vielä on neljä kuukautta, niin elonleikkuu joutuu'? Katso, minä sanon teille: nostakaa silmänne ja katselkaa vainioita, kuinka ne ovat valjenneet leikattaviksi. Jo nyt saa leikkaaja palkan ja kokoaa hedelmää iankaikkiseen elämään, että kylväjä ja leikkaaja saisivat yhdessä iloita. Sillä tässä on se sana tosi, että toinen on kylväjä, ja leikkaaja toinen. Minä olen lähettänyt teidät leikkaamaan sitä, josta te ette ole vaivaa nähneet; toiset ovat vaivan nähneet, ja te olette päässeet heidän vaivansa hedelmille." Monet samarialaiset siitä kaupungista uskoivat Jeesukseen naisen puheen tähden, kun tämä todisti: "Hän on sanonut minulle kaikki, mitä minä olen tehnyt."

Kun nyt samarialaiset tulivat Jeesuksen luokse, pyysivät he häntä viipymään heidän luonaan; ja Jeesus viipyi siellä kaksi päivää. Vielä paljoa useammat uskoivat Jeesuksen sanan tähden, ja he sanoivat naiselle: "Emme enää usko sinun puheesi tähden, sillä me itse olemme kuulleet ja tiedämme, että tämä totisesti on maailman Vapahtaja."

Mutta niiden kahden päivän kuluttua hän lähti sieltä Galileaan. Sillä Jeesus itse todisti, ettei profeetalla ole arvoa omassa isiensä maassa. Kun Jeesus tuli Galileaan, ottivat galilealaiset hänet vastaan, koska olivat nähneet kaikki, mitä hän oli tehnyt Jerusalemissa juhlan aikana; sillä hekin olivat tulleet juhille.

3. Kertomuksen keskeinen opetus

Jeesus on kaikkietävä ja kaikkinäkevä.

Kun nainen oli kohdannut Jeesuksen, hän lähti heti kertomaan siitä muille. Hän ei katsonut itseensä, vaan hän katsoi Jeesukseen ja rohkeasti kutsui muita. Näin meidänkin pitäisi tehdä. Me elämme täällä vain sitä varten, että auttaisimme muita Jeesuksen luo.

Jeesus on elämän leipä ja autuuden lähde. Katso kohta 4.

4. Muita vastaavia kertomuksia Raamatussa

Elämän leipä Joh. 6: 23 – 58.

Jeesus oli juuri edellä ruokkinut 5 000 ja kävellyt sen jälkeen veden päällä.

Kuitenkin oli muita venheitä tullut Tiberiaasta lähelle sitä paikkaa, jossa he olivat syöneet leipää, sitten kuin Herra oli lausunut kiitoksen. Kun kansa näki, ettei Jeesus ollut siellä eivätkä hänen opetuslapsensa, astuivat hekin venheisiin ja menivät Kapernaumiin ja etsivät Jeesusta. Kun he löysivät hänet järven toiselta puolelta, sanoivat he:

Kansa: "Rabbi, milloin tulit tänne?"

Jeesus: "Totisesti, totisesti minä sanon teille: ette te minua sen tähden etsi, että olette nähneet tunnustekoja, vaan sen tähden, että saitte syödä niitä leipiä ja tulitte ravituiksi. Älkää hankkiko sitä ruokaa, joka katoaa, vaan sitä ruokaa, joka pysyy hamaan iankaikkiseen elämään ja jonka Ihmisen Poika on teille antava; sillä häneen on Isä, Jumala itse, sinettinsä painanut."

Kansa: "Mitä meidän pitää tekemän, että me Jumalan tekoja tekisimme?"

Jeesus: "Se on Jumalan teko, että te uskotte häneen, jonka Jumala on lähettänyt."

Kansa: "Minkä tunnusteon sinä sitten teet, että me näkisimme sen ja uskoisimme sinua? Minkä teon sinä teet? Meidän isämme söivät mannaa erämaassa, niin kuin kirjoitettu on: 'Hän antoi leipää taivaasta heille syötäväksi.'"

Jeesus: "Totisesti, totisesti minä sanon teille: ei Mooses antanut teille sitä leipää taivaasta, vaan minun Isäni antaa teille taivaasta totisen leivän. Sillä Jumalan leipä on se, joka tulee alas taivaasta ja antaa maailmalle elämän."

Kansa: "Herra, anna meille aina sitä leipää."

Jeesus: "Minä olen elämän leipä; joka tulee minun tyköni, se ei koskaan isoa, ja joka uskoo minuun, se ei koskaan janoa. Mutta minä olen sanonut teille, että te olette nähneet minut, ettekä kuitenkaan usko. Kaikki, minkä Isä antaa minulle, tulee minun tyköni; ja sitä, joka minun tyköni tulee, minä en heitä ulos. Sillä minä olen tullut taivaasta, en tekemään omaa tahtoani, vaan hänen tahtonsa, joka on minut lähettänyt. Minun lähettäjäni tahto on se, että minä

kaikista niistä, jotka hän on minulle antanut, en kadota yhtäkään, vaan herätän heidät viimeisenä päivänä. Sillä minun Isäni tahto on se, että jokaisella, joka näkee Pojan ja uskoo häneen, on iankaikkinen elämä; ja minä herätän hänet viimeisenä päivänä."

Niin juutalaiset nurisivat häntä vastaan, koska hän sanoi: "Minä olen se leipä, joka on tullut alas taivaasta"; ja he sanoivat: "Eikö tämä ole Jeesus, Joosefin poika, jonka isän ja äidin me tunnemme? Kuinka hän sitten sanoo: 'Minä olen tullut alas taivaasta'?" Jeesus vastasi ja sanoi heille: Älkää nurisko keskenänne. Ei kukaan voi tulla minun tyköni, ellei Isä, joka on minut lähettänyt, häntä vedä; ja minä herätän hänet viimeisenä päivänä. Profeetoissa on kirjoitettuna: 'Ja he tulevat kaikki Jumalan opettamiksi.' Jokainen, joka on Isältä kuullut ja oppinut, tulee minun tyköni. Ei niin, että kukaan olisi Isää nähnyt; ainoastaan hän, joka on Jumalasta, on nähnyt Isän. Totisesti, totisesti minä sanon teille: joka uskoo, sillä on iankaikkinen elämä. Minä olen elämän leipä. Teidän isänne söivät mannaa erämaassa, ja he kuolivat. Mutta tämä on se leipä, joka tulee alas taivaasta, että se, joka sitä syö, ei kuolisi. Minä olen se elävä leipä, joka on tullut alas taivaasta. Jos joku syö tätä leipää, hän elää iankaikkisesti. Ja se leipä, jonka minä annan, on minun lihani, maailman elämän puolesta."

Silloin juutalaiset riitelivät keskenään sanoen: "Kuinka tämä voi antaa lihansa meille syötäväksi?" Niin Jeesus sanoi heille: "Totisesti, totisesti minä sanon teille: ellette syö Ihmisen Pojan lihaa ja juo hänen vertansa, ei teillä ole elämää itsessänne. Joka syö minun lihani ja juo minun vereni, sillä on iankaikkinen elämä, ja minä herätän hänet viimeisenä päivänä. Sillä minun lihani on totinen ruoka, ja minun vereni on totinen juoma. Joka syö minun lihani ja juo minun vereni, se pysyy minussa, ja minä hänessä. Niin kuin Isä, joka elää, on minut lähettänyt, ja minä elän Isän kautta, niin myös se, joka minua syö, elää minun kauttani. Tämä on se leipä, joka tuli alas taivaasta. Ei ole, niin kuin oli teidän isienne: he söivät ja kuolivat; joka tätä leipää syö, se elää iankaikkisesti."

5. Opeteltava Raamatun lause

"Hän tuntee sydämen salaisuudet." Ps. 44: 22.

6. Lauluehdotus

SK 161 Vainiolle korjuutyöhön, vilja on jo kypsynyt.
Kohta sammuu päivä yöhön, siispä kaikki työhön nyt.
Lyhteeseen on pienimpäänkin Herra Jeesus mieltynyt.
Lyhteeseen on pienimpäänkin Herra Jeesus mieltynyt.

8. Muuta huomioitavaa

On kuuma, kuiva Samarian maa
ja Sykar-kaupungissa ammentaa
ken vettä tahtoo ruukkuinensa hän
käy ylös luokse lähteen viileän.
Jaakobin lähteen, joka lapsilleen
jäi perinnöksi maahan kaukaiseen.

Hän tulee myöskin ruukku olkapäällä.
Hän joka päivä samoin kulkee täällä.
Ja aina loppuu vesi ruukustansa
ja aina janoaa hän uudestansa.

Vaan Jeesus istuu luona lähtehen.
Hän matkan uuvuttama, janoinen
nyt vettä juodaksensa haluaa:
"Sä voitko mulle vettä ammentaa?"

Oi, sinä, jolta vettä anotaan!
Oi, sinä, jolle kaikki sanotaan!
Oi, sinä, sinä heikoin ihminen
näin kohdannut sä olet Jeesuksen!

Niin Jeesus lähtehellä istuen
nyt saarnan pitää aivan ihmeisen.
On kuulijana yksi ainut nainen
ja hänkin on vain samarialainen!

"Se, joka janoaa, se tulkoon luo
ja joka minun maljastani juo
ei koskaan janoa hän uudelleen,
tää vesi elämään vie ikuiseen."

Ei, et muista ruukkuasi nyt,
sä olet ihmeen suuren löytänyt.
Et enää muista muuta enempää
kuin, että armon ihme sulle jää.

Ja lähteen luona Jeesus odottaa.
Hän pian saakin monta kuulijaa.
Ja moni sydän löytää uskoen
tään lähteen luona Herran, Jeesuksen.

Vaan sinä, vieras nainen Sykarin
sä yhä riennät mielin palavin.
Niin polttavana päivä ylles jää,
tien tomu jalkojasi kirveltää.

Näin tulet takaa vuosituhanten
ja sanan kautta yhä kertaat sen:
"Oi, tulkaa kaikki, tulkaa, katsokaa,
ikuisen lähteen vettä Jeesus tarjoaa.
Virpi Apponen

